

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki , PG_00190077						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Ogólnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Małgorzata Lewartowska-Zychowicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		70.0	100
Cel przedmiotu	Wprowadzenie w pedagogikę (przedmiot badań, pojęcia, strategie konstruowania wiedzy pedagogicznej, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, struktura pedagogiki, paradygmaty). Zapoznanie z podstawowymi kontekstami (społecznymi, kulturowymi, politycznymi, ekonomicznymi) uprawiania praktyk edukacyjnych. Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami wychowanka oraz ich konsekwencjami dla konstruowania praktyki edukacyjnej. Zapoznanie z najważniejszymi nurtami współczesnej pedagogiki (pedagogika dyrektywna, niedyrektywna, krytyczna, emancypacyjna).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W01] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną, historię wychowania i socjologię edukacji, specyfikę głównych środowisk opiekuńczo-wychowawczych i procesów w nich zachodzących	B.2.W1. Absolwent zna i rozumie pedagogikę jako dyscyplinę naukową; umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne, podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania B.2.W5. Absolwent zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_K08] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze	B.2.K3. Absolwent jest gotowy do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_U20] Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki	B.2.U2. Absolwent potrafi rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W02] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, opieki, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	B.2.W2. Absolwent zna i rozumie podstawowe teorie pedagogiczne, w tym nurty i kierunki, oraz konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice; zagadnienia pedagogiki autorytarnej i nieautorytarnej, emancypacji i krytyczności w naukach o wychowaniu oraz antypedagogiki; B.2.W3. Absolwent zna i rozumie uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych, kultury, ideologii, zagadnienie ekonomii w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku B.2.W4. Absolwent zna i rozumie funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomaganie rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania B.2.W6. Absolwent zna i rozumie formy aktywności dziecka, w tym naukę i zabawę; zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>1.Od pedagogii do pedagogiki</p> <ul style="list-style-type: none"> • mechanizmy tworzenia potocznych teorii wychowania • pedagogie - społeczne praktyki edukacyjne • pedagogika - dyscyplina naukowa (przedmiot badań pedagogiki, pojęcia pedagogiczne, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, subdyscypliny pedagogiki, strategie konstruowania naukowej wiedzy o wychowaniu, paradygmaty pedagogiczne) <p>2. Konteksty konstruowania społecznych praktyk edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostka / kultura - procesy kulturowe a edukacja • jednostka / ideologie - upolitycznienie i polityczność edukacji • jednostka / rynek - ekonomizacja społecznych praktyk edukacyjnych <p>3.Wychowawca/wychowanek - teorie podmiotowości a społeczne praktyki edukacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziecko jako barbarzyńca - wychowanie jako cywilizowanie • dziecko jako potencjalność - wychowanie jako wydobywanie podmiotowości • dziecko jako podmiot - wychowanie jako wspieranie podmiotowości • dziecko jako podmiot - wychowanie jako upelnomocnienie • delegitymizacja wychowania 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Z.Kwieciński, Dziesięciościan edukacji(w:) T.Jaworska, R.Leppert (red.) Wprowadzenie do pedagogiki, Kraków 1998; P.Berger,Th.Luckmann, Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983; R.Miller, Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Warszawa 1981; T.Pilch,T.Bauman, Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 2001; B.Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998; G.Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003; J.Rutkowiak, M.Szczepska - Pustkowska, Polityczność a upolitycznienie wychowania,(w:) J.Rutkowiak (red.) Odmiany myślenia o edukacji, Kraków 1995; B.Śliwerski, Pedagogika dziecka, Gdańsk 2007; T.Szkudlarek, Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu, Kraków 2009; K.Blusz, Edukacja i wyzwolenie, Kraków 2000; H.Schoenebeck, Antypedagogika w dialogu, Kraków 1994; M.Lewartowska - Zychowicz, Nauczyciel wczesnej edukacji w relacjach wolności i przymusu, (w:) D.Klus - Stańska, M.Szczepska - Pustkowska, Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 2009.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	Z.Melosik,T,Szkudlarek, Kultura, tożsamość, edukacja, Kraków 1998	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.